

Činnost krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině (dále jen KACPU)

aneb

jak má postupovat občan Ukrajiny při návštěvě KACPU

Systém krajských center pomoci Ukrajině je jednotný pro všechny kraje v celé republice. Žadatelé o pomoc z Ukrajiny zde absolvují registrační proces, na jehož konci budou mít vyřízené vše potřebné pro možnost pobytu v kraji, od ubytování přes povolení k pobytu, zdravotní pojištění a také možnost finanční pomoci od úřadu práce.

Činnosti asistenčního centra a zapojených institucí:

1. Registrace občanů u cizinecké policie (Ministerstvo vnitra dále jen MV) a případné přidělení ubytování občanům Ukrajiny (Správa uprchlických zařízení dále jen SUZ, Hasičský záchranný sbor dále jen HZS ČR)
2. Vyřízení speciálního dlouhodobého víza (MV)
3. Získání veřejného pojištění (Všeobecná zdravotní pojišťovna dále jen VZP)
4. Podání žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc na detašovaném pracovišti úřadu práce, vyhledání pracovní příležitosti (Ministerstvo práce a sociálních věcí)

1. Registrace a řešení ubytování občanů Ukrajiny

V rámci registrace do evidence MV se příchozí občané Ukrajiny rozdělí na skupiny podle toho, zda mají již zajištěné ubytování nebo zda pro úspěšné vyřízení speciálního víza budou potřebovat pomoci se zajištěním ubytovacích prostor. Tato kompetence je zajištěna pracovníky SUZ a HZS ČR. Přidělení ubytování je realizováno dle centrálního seznamu volné ubytovací kapacity s přihlédnutím k místní příslušnosti KACPU. Pokud nejsou volné ubytovací kapacity v příslušném kraji, hledá se jiná ubytovací alternace co nejbližší místu, kde cizinec žádá o speciální vízum.

2. Vydání speciálního víza

Speciální vízum je vydáváno na základě vyplněného tiskopisu formuláře včetně daného místa přechodného pobytu (s vyplňováním formulářů pomáhají dobrovolníci ihned při vstupu do KACPU) formou razítka do cestovního dokladu, případně náhradního cestovního dokladu, tzv. hraniční průvodky. Hraniční průvodka je doklad pro osoby starší 18-ti let. Tento doklad je vydán na základě dokladu prokazujícího totožnost nebo bez jakéhokoliv dokladu ověřením jiným způsobem ve spolupráci s ukrajinským konzulátem. Doba vyřízení vydání speciálního víza trvá cca 15 minut pro jednoho občana Ukrajiny. Dětem pro vydání náhradního cestovního dokladu stačí rodný list nebo zapsání v pase rodiče. Výše uvedený proces je koordinovaný pracovníky MV.

3. Získání veřejného pojištění

Po vydání speciálního víza je odkázán občan Ukrajiny na přepážku VZP, kde si zařídí veřejné zdravotní pojištění. VZP vydá potvrzení o zdravotním pojištění (doklad je stejný, jako když občan ČR ztratí průkazku a je mu vydán přechodný doklad o zdravotním pojištění). Pojištění má platné po dobu 1 roku. Číslo pojištěnce, které je uvedeno v potvrzení o pojištění, nahrazuje rodné číslo.

4. Podání žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc na kontaktním místě úřadu práce

Na základě vydání speciálního víza přichází občan Ukrajiny ke kontaktnímu místu úřadu práce. Při této příležitosti občan Ukrajiny má možnost podat žádost o mimořádnou okamžitou pomoc. S dokladem vydaným na základě této žádosti, je cizinec odkázán k finálnímu řešení na příslušné pracoviště úřadu práce dle místa pobytu v ČR. Mimořádná okamžitá pomoc je pomoc ve výši životního minima. Společně s výše uvedenou žádostí pracovníci úřadu práce mohou v případě zájmu občana Ukrajiny nabídnout pracovní příležitosti dle seznamu volných míst na území celé ČR.

V současné době je vydáváno občanům Ukrajiny pro pobyt a práci v ČR speciální vízum. V této chvíli je již v jednání legislativní změna speciálního víza na vízum dočasné ochrany. Tímto vízem bude mít občan Ukrajiny stejné možnosti jako občan EU v rámci trhu práce. Občan Ukrajiny, který již obdržel speciální vízum, nebude mít povinnost toto vízum měnit, bude na něj pohlíženo jako na vízum dočasné ochrany automaticky.

Postup pro občana Ukrajiny, který má zajištěné ubytování a nemá vízum

V tomto případě občan Ukrajiny nemusí řešit aktivity v bodě č. 1, tj. vyhledání volné ubytovací kapacity s pracovníky SUZ a HZS ČR, a přímo jde k přepážce pracoviště MV, kde na základě vyplněného formuláře [ZDE](#) a dokladu totožnosti dostane razítko (speciální dlouhodobé vízum) do dokladu (biometrického pasu, do pasu bez biometriky, nebo do vydané hraniční průvodky). S vydaným vízem pokračuje k přepážce VZP, kde se zaregistruje a dostane potvrzení o pojištění platné na 1 rok. Další krok je přepážka Úřadu práce, kde na základě speciálního víza se vyřizuje žádost o mimořádnou okamžitou pomoc, se kterou se občan Ukrajiny vyše do kontaktního místa dle uvedeného bydliště. Pokud má občan Ukrajiny zájem o práci, je mu nabídnuta dle aktuální centrální evidence volných pracovních míst.

Postup pro občana Ukrajiny, který nemá zajištěné ubytování a nemá vízum

Zde je potřeba součinnosti s pracovníky SUZ a HZS ČR k zajištění ubytování v rámci volných kapacit. V současné době je v Praze kapacita ubytování prakticky vyčerpána, proto centrum umísťuje občana Ukrajiny dle centrální evidence volné ubytovací kapacity. Tuto adresu následně vyplní občan Ukrajiny do žádosti o speciální vízum a pokračuje k dalšímu vyřízení na pracovišti MV, kde na základě vyplněného formuláře [ZDE](#) a dokladu totožnosti dostane razítko (speciální dlouhodobé vízum) a dále pokračuje dle bodů č. 3 a č. 4. Následně je cizinec odeslán do čekárny na autobus, který ho spolu s dalšími lidmi po obsazení kapacity ubytování, odveze na určené místo.

Postup pro občana Ukrajiny, který nemá cestovní doklad

Po vyřešení registrace příchodu do KACPU, zajištění ubytování a vyplnění žádosti o speciální vízum, je cizinec bez cestovního dokladu vyzván k řešení v součinnosti s pracovníky cizinecké policie. Po odevzdání biometrických údajů a předložení případně jiného dokladu prokazující totožnost obdrží tzv. hraniční průvodku, na které je vyznačeno speciální vízum. Dále postupuje dle bodu č. 3 a č. 4.

Seznam KACPU [ZDE](#)